

XEOGRAFÍA

VALORACIÓN: **A primeira pregunta ten unha puntuación máxima de 1,5 puntos**: requírese unha **breve** definición en termos xeográficos. **A segunda pregunta ten unha puntuación máxima de 1,5 puntos**: solicítase **unicamente** cita-los elementos. **A terceira pregunta ten unha puntuación máxima de 3,5 puntos**: valorarase a organización e a exposición de contidos. **A cuarta pregunta ten unha puntuación máxima de 3,5 puntos**: pídesse a correcta interpretación e explicación do documento, analizando as causas e consecuencias dos feitos expostos.

OPCIÓN 1

1.1. Defina brevemente: TÓMBOLO, AGRICULTURA A TEMPO PARCIAL, DESERTIZACIÓN, ÍNDICE DE ENVELLECIMIENTO, SECTOR SECUNDARIO.

1.2. Na Figura A-1 aparece a trama das Comunidades Autónomas españolas. Cite vostede o nome e a capital das atravesadas pola liña, de forma ordenada de NW a SE.

1.3. Desenvolva a cuestión: **Caracteres rexionais da industria española**. Orientacións para o desenvolvemento: breve referencia dos caracteres do proceso de industrialización en España, as disparidades rexionais, os mecanismos e os medios correctores, causas e consecuencias espaciais, etc.

1.4. Comente vostede a Figura B-1. Orientacións para o comentario: tipoloxía da imaxe (sistema de representación, tipo de información), proceso polo que se produce o paso dunha a outra situación, diferenzas entre ambas as dúas pirámides, consecuencias da evolución da estrutura por idades, etc.

OPCIÓN 2

2.1. Defina brevemente: BIOSFERA, PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL, CLISERIE, MINIFUNDIO, IMPORTACIÓN.

2.2. Na Figura A-2 aparece a trama das provincias españolas. Cite vostede o nome das que aparecen sinaladas cun número.

2.3. Desenvolva a cuestión: **España, de país emigratorio a receptor de inmigrantes**. Orientacións para o desenvolvemento: causas e factores da emigración exterior española, consecuencias da emigración exterior, factores da inmigración recente, consecuencias demográficas e socioeconómicas, os problemas da integración, etc.

2.4. Comente vostede a Figura B-2. Orientacións para o comentario: tipoloxía da imaxe (sistema de representación, tipo de información), trazos xerais da distribución das precipitacións en España, causas e consecuencias dos contrastes, etc.

XEOGRAFÍA

OPCIÓN 1

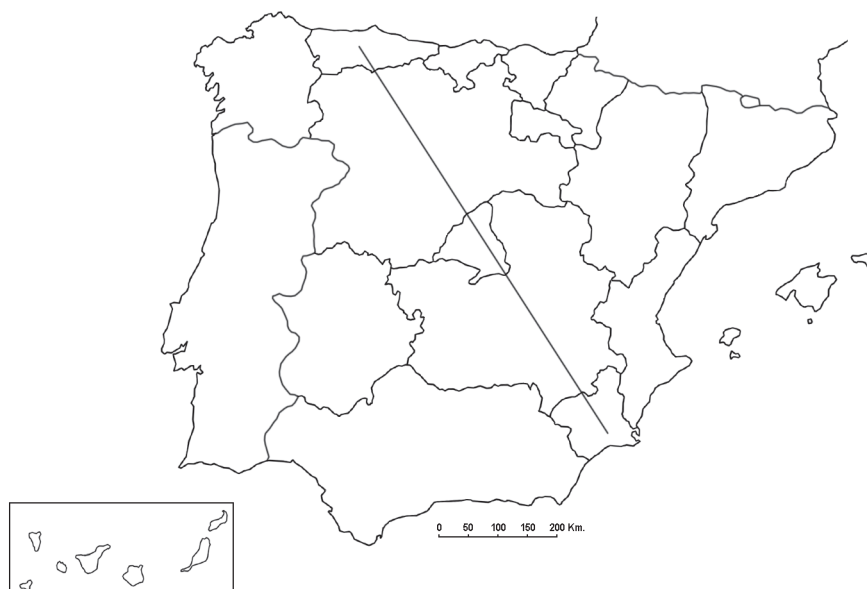
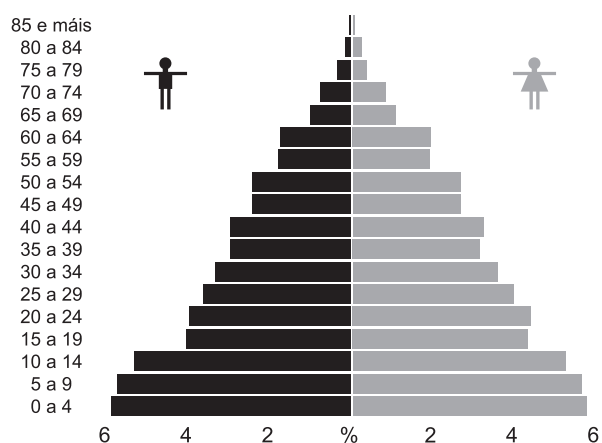

FIGURA A-1

Censo 1900

Censo 2001

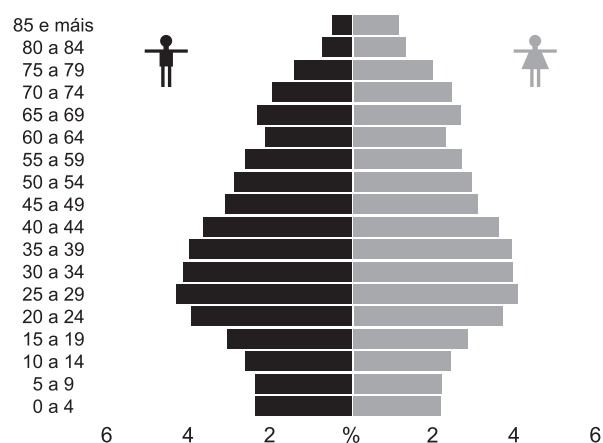

FIGURA B-1

XEOGRAFÍA

OPCIÓN 2

FIGURA A-2

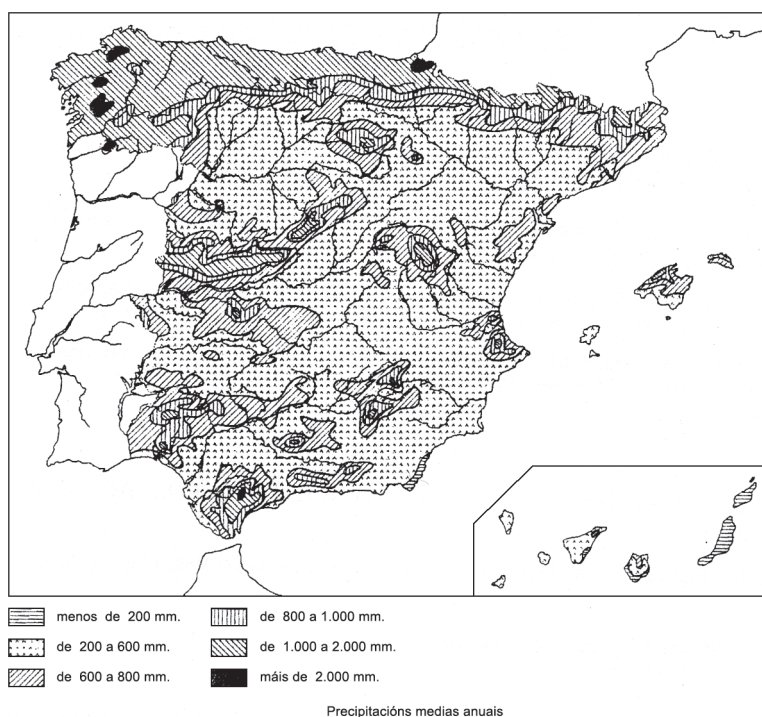

FIGURA B-2

XEOGRAFÍA

VALORACIÓN: **A primeira pregunta ten unha puntuación máxima de 1,5 puntos**: requírese unha **breve** definición en termos xeográficos. **A segunda pregunta ten unha puntuación máxima de 1,5 puntos**: solicítase **unicamente** cita-los elementos. **A terceira pregunta ten unha puntuación máxima de 3,5 puntos**: valorarase a organización e a exposición de contidos. **A cuarta pregunta ten unha puntuación máxima de 3,5 puntos**: pídesse a correcta interpretación e explicación do documento, analizando as causas e consecuencias dos feitos expostos.

OPCIÓN 1

1.1.- Defina brevemente: MARISMA, SECTOR TERCIARIO, ISOTERMA, FONDOS ESTRUTURAIS, RÉXIME DE TENENCIA.

1.2.- Na Figura A-1 aparece a trama das provincias españolas. Cite vostede o nome das que aparecen sinaladas cun número.

1.3.- Desenvolva a cuestión: **Os factores condicionantes da agricultura española**. Orientacións para o desenvolvemento: factores físicos e factores humanos, a diversidade rexional de factores, as consecuencias nas paisaxes agrarias e as producións, etc.

1.4.- Comente vostede a Figura B-1. Orientacións para o comentario: tipoloxía da imaxe (sistema de representación, tipo de información), características dos feitos que representa, relación coas principais unidades de relevo e coas altitudes peninsulares, relación cos tipos de solo, coas paisaxes agrarias, etc.

OPCIÓN 2

2.1.- Defina brevemente: ENDEMISMO, DELTA, SECTOR SECUNDARIO, CONURBACIÓN, RÉXIME PLUVIOMÉTRICO.

2.2.- Na Figura A-2 aparece un mapa coa poboación ocupada na agricultura por comunidades autónomas. Cite vostede **cinco** das que teñen entre o 20 e o 30% e as súas capitais.

2.3.- Desenvolva a cuestión: **Os factores dos climas peninsulares**. Orientacións para o desenvolvemento: definición de factor climático, factores dinámicos, factores xeográficos, consecuencias na variedade climática, etc.

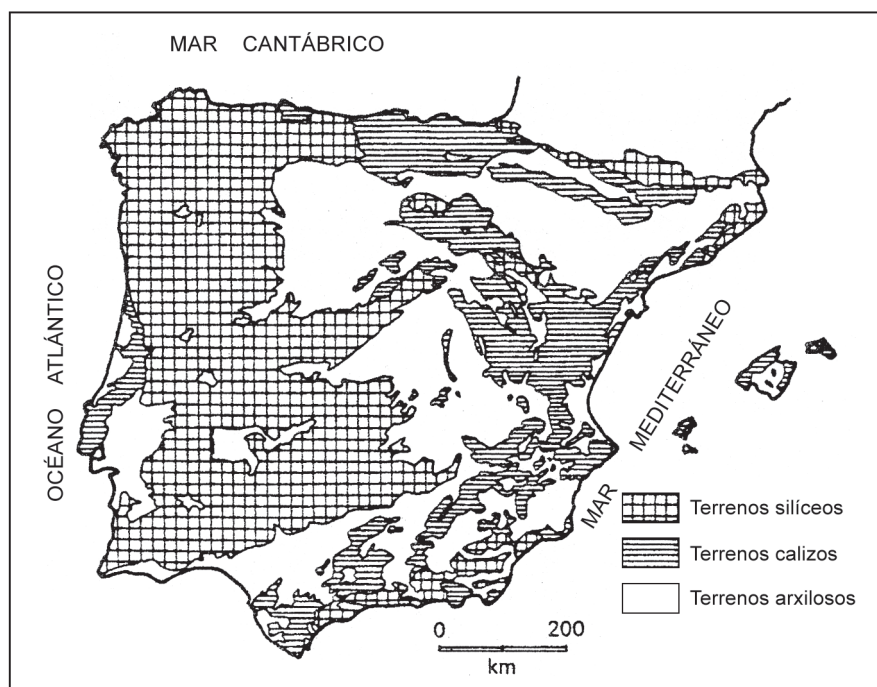
2.4.- Comente vostede a Figura B-2. Orientacións para o comentario: tipoloxía da imaxe (sistema de representación, tipo de información), feitos que representa, localización temporal, causas e consecuencias espaciais do fenómeno representado, etc.

XEOGRAFÍA

OPCIÓN 1

FIGURA A-1

Mapa de distribución das formacións silíceas, calizas e arxilosas na Península Ibérica e Baleares (baseado en Solé Sabarís et al., 1952).

FIGURA B-1

XEOGRAFÍA

OPCIÓN 2

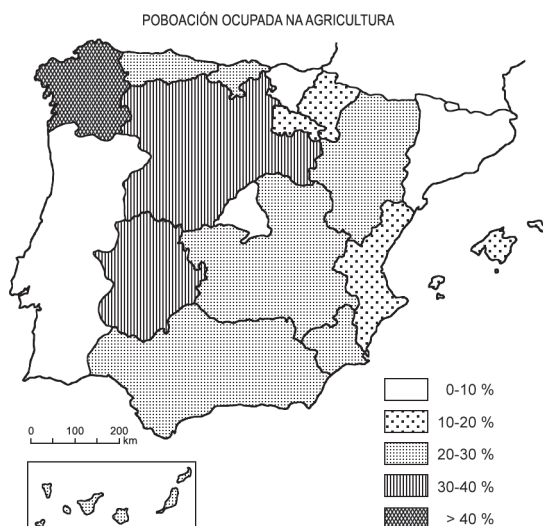
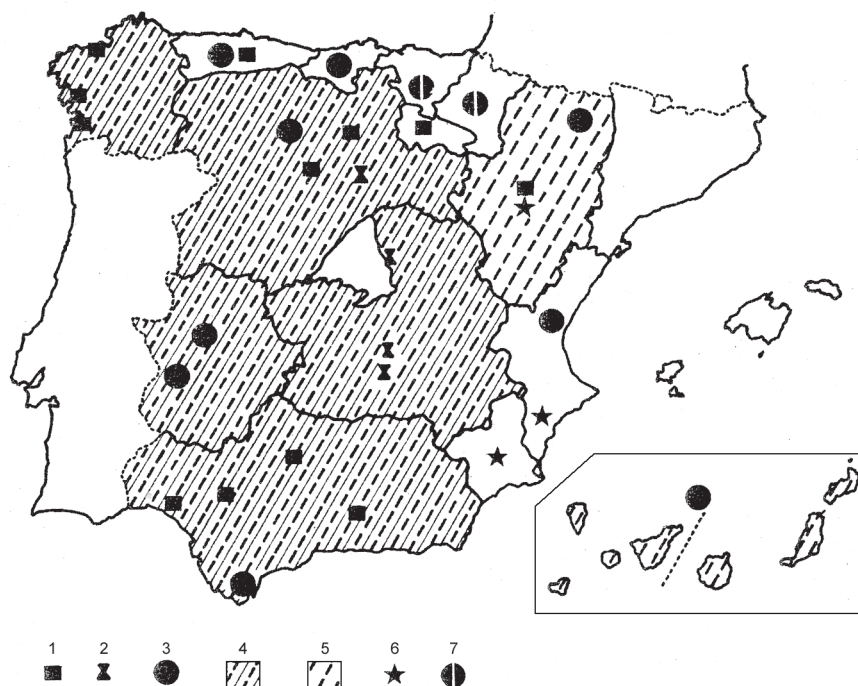

FIGURA A-2

Principais incentivos á industrialización: 1) Polo de Desenvolvemento; 2) Polígono de Desconexión de Madrid; 3) Zona de Preferente Localización Industrial; 4) Grande Área de Expansión Industrial; 5) Sociedade de Desenvolvemento Industrial (SODI); 6) Polígono de Preferente Localización Industrial; 7) Área de promoción foral.

FIGURA B-2

Criterios de Avaliación / Corrección

CONVOCATORIA DE XUÑO

OPCIÓN 1

1.1.- Esta primeira pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, de xeito que cada concepto definido correctamente obterá **0,3** puntos. Requírese unha resposta breve e concreta que utilice termos con significado xeográfico, que cumpra o criterio fundamental de toda definición, é dicir, non repetir o concepto que se debe definir nesta. A modo de orientación preséntanse as definicións de los conceptos propostos:

TÓMBOLO: barra areosa que conecta unha illa coa costa ou dúas illas entre si.

AGRICULTURA A TEMPO PARCIAL: actividade agrícola practicada por persoas que teñen unha actividade principal noutro sector económico e que significa un complemento aos seus ingresos.

DESERTIZACIÓN: proceso de degradación medioambiental, que significa a perda de vexetación e de solo debido a circunstancias naturais ou á acción humana.

ÍNDICE DE ENVELLECIMIENTO: índice que expresa a relación dos maiores de 60 ou de 65 anos co total dunha poboación en tanto por cento.

SECTOR SECUNDARIO: sector da actividade económica que inclúe a transformación de materias primas: a industria, a produción de enerxía, a construción e a minería tecnificada.

1.2.- Esta segunda pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, a razón de **0,3** puntos por resposta correcta. Requírese a cita correcta e en orde dos elementos que se indican no mapa. A resposta adecuada é: 1, PRINCIPADO DE ASTURIAS (Oviedo); 2, CASTILLA-LEÓN (Valladolid); 3, MADRID (Madrid); 4, CASTILLA-LA MANCHA (Toledo); y 5, MURCIA (Murcia. Se alguén indica tamén que o Parlamento está en Cartagena, e non acertou ningunha das outras, pódese engadir 0,15 puntos ao total).

1.3.- Esta terceira pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Solicítase que o alumno responda á cuestión proposta da forma máis completa posible, é dicir, presentando a resposta baseándose nos caracteres xeográficos máis relevantes do tema; valorarase a organización dos contidos, o nivel explicativo do seu desenvolvemento e a capacidade de establecer relacións comparativas. Requírese boa redacción sen faltas de ortografía. A modo de orientación, algúns dos aspectos clave deste tema son: breve referencia dos caracteres do proceso

de industrialización en España, as disparidades rexionais, os mecanismos e os medios correctores dos desequilibrios, as causas e as consecuencias espaciais, as tendencias recentes na industria española etc.

1.4.- Esta cuarta pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Requírese a correcta interpretación do documento, valorando tanto a súa comprensión (lectura) coma a súa explicación (análise) en termos, sempre que sexa procedente, de causas e consecuencias posibles. Como criterios orientadores pódense citar os seguintes: tipoloxía da imaxe (pirámide de idades e sexos, trazos da súa construción, información que ofrece), características de ambas as pirámides, causas da evolución da situación pasada á actual, trazos destacables do perfil, evolución da natalidade, mortalidade e crecemento vexetativo, trazos de rexuvenecemento recentes e as súas causas etc.

OPCIÓN 2

2.1.- Esta primeira pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, de xeito que cada concepto definido correctamente obterá **0,3** puntos. Requírese unha resposta breve e concreta que utilice termos con significado xeográfico, que cumpra o criterio fundamental de toda definición, é dicir, non repetir o concepto que se debe definir nesta. A modo de orientación preséntanse as definicións de los conceptos propostos:

BIOSFERA: a esfera da vida, o ámbito vivo do medio natural que inclúe a vexetación, a fauna e os solos, e interacciona cos demais elementos do medio.

PLAN XERAL DE ORDENACIÓN MUNICIPAL: instrumento de ordenación do territorio dun municipio, mediante a planificación do crecemento e a definición de sectores en función do seu carácter urbanizable, non urbanizable, protexido etc.

CLISERIE: gradación dos tipos de vexetación coa altitude nunha montaña, que forma unha serie de unidades máis ou menos ben definidas que se coñecen como pisos de vexetación.

MINIFUNDIO: dominio das explotacións agrícolas de pequeno tamaño, que normalmente están sometidas a un aproveitamento intensivo.

IMPORTACIÓN: adquisición de bens e produtos para un país procedentes de fóra das súas fronteiras.

2.2.- Esta segunda pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, a razón de **0,3** puntos por

Criterios de Avaliación / Corrección

resposta correcta. Requírese a cita correcta dos elementos que se indican no mapa. a resposta adecuada é: 1, HUESCA; 2, TARRAGONA; 3, ILLAS BALEARES; 4, TOLEDO; e 5, ALMERÍA.

2.3.- Esta terceira pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Solicítase que o alumno responda á cuestión proposta da forma máis completa posible, é dicir, presentando a resposta baseándose nos caracteres xeográficos máis relevantes do tema; valorarase a organización dos contidos, o nivel explicativo do seu desenvolvemento e a capacidade de establecer relacións comparativas. Requírese boa redacción sen faltas de ortografía. A modo de orientación, algúns dos aspectos clave deste tema son: causas e factores da emigración exterior española, consecuencias da emigración exterior, factores da inmigración recente, consecuencias demográficas e

socioeconómicas, os problemas da integración etc. Valorarase a alusión aos novos aires que sopran en Europa cara á inmigración.

2.4.- Esta cuarta pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Requírese a correcta interpretación do documento, valorando tanto a súa comprensión (lectura) coma a súa explicación (análise) en termos, sempre que sexa procedente, de causas e consecuencias posibles. Como criterios orientadores pódense citar os seguintes: tipoloxía da imaxe (mapa temático de isohietas combinado con tons), características xerais da distribución das precipitacións en España, factores do reparto das precipitacións (dinámicos e xeográficos), as tres Iberias pluviométricas, consecuencias dos contrastes na definición de diversos ámbitos climáticos na Península etc.

CONVOCATORIA DE SETEMBRO

OPCIÓN 1

1.1.- Esta primeira pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, de xeito que cada concepto definido correctamente obterá **0,3** puntos. Requírese unha resposta breve e concreta que utilice termos con significado xeográfico, que cumpra o criterio fundamental de toda definición, é dicir, non repetir o concepto que se debe definir nesta. A modo de orientación preséntanse as definicións de los conceptos propostos:

MARISMA: terreo que normalmente está un pouco por debaixo do nivel do mar, que se inunda coas augas mariñas, coas dos ríos que desaugan alí, ou con ambas á vez, e que posúe unha vexetación anfibia.

SECTOR TERCIARIO: sector da actividade económica denominado tamén sector servizos, cuxa poboación non produce nin transforma bens de forma directa, senón que os xestiona e distribúe.

ISOTERMA: liña que une puntos de igual valor térmico, con referencia a temperaturas medias anuais, mensuais, diarias, máximas, mínimas etc.

FONDOS ESTRUCTURAIS: presupostos de apoio á P.A.C. para paliar problemas estruturais da agricultura en diversas rexións desfavorecidas.

REXIME DE TENENCIA: modalidade xurídica segundo a que actúa un empresario agrario nunha explotación agraria: en propiedade, en arrendamento, en parceria etc.

1.2.- Esta segunda pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, a razón de **0,3** puntos por resposta correcta. Requírese a cita correcta e en orde dos elementos que se indican no mapa. A resposta adecuada é: 1, GUIPUZKOA; 2, PALENCIA; 3, SALAMANCA; 4, ZARAGOZA; e 5, CÓRDOBA.

1.3.- Esta terceira pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Solicítase que o alumno responda á cuestión proposta da forma máis completa posible, é dicir, presentando a resposta baseándose nos caracteres xeográficos máis relevantes do tema; valorarase a organización dos contidos, o nivel explicativo do seu desenvolvemento e a capacidade de establecer relacións comparativas. Requírese boa redacción sen faltas de ortografía. A modo de orientación, algúns dos aspectos clave deste tema son: os factores físicos (aridez, pendentes, escaseza de chairas a baixa altura, temperaturas contrastadas etc.), factores humanos (inadecuadas estruturas agrarias, causas históricas do latifundio e minifundio etc.), diversidade rexional dos factores e distinta incidencia, diversidade de paisaxes agrarios pola diversidade de factores, intentos de resolver os problemas físicos e humanos ao longo do tempo etc. Valoraranse as achegas persoais que amplíen o tema, como, por exemplo, as referencias aos plans hidrolóxicos ou aos problemas da PAC.

1.4.- Esta cuarta pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Requírese a correcta interpretación do documento, valorando tanto a súa comprensión

Criterios de Avaliación / Corrección

(lectura) coma a súa explicación (análise) en termos, sempre que sexa procedente, de causas e consecuencias posibles. Como criterios orientadores pódense citar os seguintes: tipoloxía da imaxe (mapa temático, analítico e cualitativo), características dos feitos que representa, relación coas principais unidades de relevo e coas altitudes peninsulares, relación cos tipos de solo, coas paisaxes agrarias etc.

OPCIÓN 2

2.1.- Esta primeira pregunta terá unha puntuación máxima de **1,5** puntos, de maneira que cada concepto definido correctamente obterá **0,3** puntos. Requírese unha resposta breve e concreta que utilice termos con significado xeográfico, que cumpra o criterio fundamental de toda definición, é dicir, non repetir o concepto que se debe definir nesta. A modo de orientación preséntanse as definicións dos conceptos propostos:

ENDEMISMO: carácter daqueles seres vivos que viven de forma espontánea e exclusiva nunhas áreas de condicións xeográficas particulares e non noutras.

DELTA: forma de acumulación de aluviós na desembocadura dun río, debido á perda de potencia deste ao diminuír a pendente e a velocidade no tramo final do seu percorrido.

SECTOR SECUNDARIO: sector da actividade económica no que se encadran os labores de transformación e a elaboración de produtos. Inclúe a industria e a construción.

CONURBACIÓN: dúas cidades próximas que co tempo se unen e forman unha aglomeración urbana, aínda que manteñen a súa independencia.

RÉXIME PLUVIOMÉTRICO: reparto das precipitacións ao longo dun período de tempo nun lugar.

2.2.- Esta segunda pregunta terá una puntuación máxima de **1,5** puntos, a razón de **0,3** puntos por resposta correcta. Requírese a cita correcta dos elementos que se indican no mapa. A resposta adecuada é citar cinco destas: **PRINCIPADO DE ASTURIAS** (Oviedo), **CANTABRIA** (Santander), **ARAGÓN** (Zaragoza), **CASTILLA-LA MANCHA** (Toledo), **MURCIA** (Murcia e Cartagena), **ANDALUCÍA** (Sevilla).

2.3.- Esta terceira pregunta terá una puntuación máxima de **3,5** puntos. Solicítase que o alumno responda á cuestión proposta da forma máis completa posible, é dicir, presentando a resposta baseándose nos caracteres xeográficos máis relevantes do tema; valorarase a organización dos contidos, o nivel explicativo do seu desenvolvemento e a capacidade de establecer relacións comparativas. Requírese boa redacción sen faltas de ortografía. A modo de orientación, algúns dos aspectos clave deste tema son: a posición (situación latitudinal e lonxitudinal, situación zonal), os factores atmosféricos (centros de acción, dinámica, alternancia estacional), os factores xeográficos (altitude, orientación, topografía), consecuencias na variedade climática española, heteroxeneidade de paisaxes etc.

2.4.- Esta cuarta pregunta terá unha puntuación máxima de **3,5** puntos. Requírese a correcta interpretación do documento, valorando tanto a súa comprensión (lectura) coma a súa explicación (análise) en termos, sempre que sexa procedente, de causas e consecuencias posibles. Como criterios orientadores pódense citar os seguintes: tipoloxía da imaxe (mapa temático, analítico e cualitativo), tipo de información: mapa temático, analítico, cualitativo, con símbolos), significado dos feitos que representa no proceso de industrialización español, causas e consecuencias espaciais, evolución recente, etc.